

Årsrapport 2019

Kompassen 8.1.2019 - 20.12.2019

Kompassens öppethållningstider har varit tisdagar och torsdagar kl 13-16.

Rådgivning

Under 2019 har besöken på Kompassen fortsättningsvis varit många, till stor del beroende på att Migrationsverket tagit över hanteringen av alla tillståndsärenden. Polisen hjälpte tidigare inflyttade personer när som helst under kontorstid med att förlänga uppehållstillstånd eller registrera uppehållsrätt. Nuförtiden hänvisar polisen, ämbetshuset och socialen personer som behöver hjälp med dessa ärenden direkt till Kompassen, vilket innebär att ganska många besökare tror att Kompassen är en del av Migrationsverket. Många av besökarna på Kompassen förstår inte heller varför det inte går att boka tid till Migrationsverkets serviceställe i Mariehamn när man själv önskar, och man behöver förklara för de flesta besökarna att man numera bara kan boka tid till de tillfällen när en tjänsteman från Migrationsverket med sex veckors mellanrum besöker Åland under några dagar. Det hela försvåras av att det är ett specifikt datum två veckor innan Migrationsverkets tjänsteman kommer till Åland som tiderna blir tillgängliga i den elektroniska tidsbokningen på Migrationsverkets hemsida. Det här har många besökare på Kompassen lite svårt att förstå, de säger att Kompassen ska hjälpa dem att boka tid direkt när de är på besök eftersom de inte själva lyckats boka tid.

Under våren har efterfrågan på tider till Migri ökat markant och tiderna blir fullbokade. Det innebär att ett stort antal personer inte lyckats boka en tid till Migrationsverket när de nästa gång besöker Mariehamn och får vänta ytterligare flera månader innan de får en ny chans. Lediga tider publiceras i bokningssystemet för 3 månader framåt. Några väljer därför att besöka Migri i Raisio eller Helsingfors, men för vissa med ansträngd ekonomi är

det inte möjligt att bekosta en resa för att kunna träffa Migri. Många känner stor frustration över att Migrationsverket inte är tillgängliga på Åland kontinuerligt, och de tycker även att det är svårt att få hjälp av Migrationsverket per telefon eller e-post.

Många inflyttade har stora svårigheter med att själva sköta den elektroniska tidsbokningen och den elektroniska inlämningen av ansökan. Detta beror dels på att alla inte har lämplig datautrustning hemma och dels är det svårt att med bristfälliga kunskaper i svenska besvara alla frågor och hitta rätt bland de olika textrutorna. Tjänsterna finns på flera språk, men eftersom väldigt få kan finska och inte är det heller många som har tillräckliga kunskaper i engelska, hjälper det ändå inte dem att klara det på egen hand. Man förväntas numera alltså helst lämna in sin ansökan elektroniskt på Enter Finland i förväg innan man besöker Migris serviceställe, behandlingsavgiften för en webbansökan är lägre än en pappersansökan. De elektroniska ansökningarna är ett mycket tidskrävande arbete. Kompassen har utrustning för skanning av dokument som ska lämnas in med ansökan, men det är som sagt oerhört tidskrävande att skanna de mängder av t.ex. kontoutdrag, lönespecifikationer och arbetsavtal som ska bifogas ansökningarna. Det är även mycket tidskrävande att tillsammans med den sökande fylla i hela ansökningar på nätet eller att hjälpa dem att kontakta Migri för att få hjälp med och svar på sina frågor och ärenden. Med nuvarande arbetstid på Kompassen är det mycket svårt att hinna med att hjälpa alla inflyttade på Åland som behöver få hjälp med detta. En del av inflyttade har inte ens e-post adress som behövs för att kunna skapa ett användarkonto på Enter-Finland.

	Man	Kvinna	Inflyttning	Studier	Jobb	Uppehållstillstånd	Medborgarskap	Eu-registrering	Boka tid till Migri	Skapa konto till Migri	Skapa e-post adress	E-post till migri	Andra ärenden
Antal besök	105	87	6	3	4	77	24	30	39	10	3	5	12

Besöksstatistik

Under perioden januari-december 2019 besöktes Kompassen av 192 personer (105 män och 87 kvinnor). Då har endast den person som ärendet gäller räknats. Ofta besöker personer Kompassen tillsammans med familjemedlemmar eller vänner som för deras talan, eller så gäller ärendet en hel familj, och skulle alla personer som kommer till Kompassen räknas som besökare ökar antalet ytterligare med det dubbla. Ärendena har oftast handlat om ansökan om uppehållstillstånd, registrering av uppehållsrätt, ansökan om finskt medborgarskap, förnyelse av uppehållstillståndskort samt att boka tid, eller förklara hur tidsbokningen fungerar, för att träffa Migrationsverket när de besöker Mariehamn var sjätte vecka.

De flesta som besöker Kompassen som behöver hjälp med sina ansökningar och alla tillhörande bilagor om uppehållstillstånd eller uppehållsrätt behöver samtidigt även hjälp med att förstå och instrueras om hur tidsbokningen till Migrationsverkets besök i Mariehamn fungerar. Därför redovisas dessa besök i statistiken som separata ärenden gällande både ansökan och tidsbokning, eftersom de båda är tidskrävande och även hanteras separat på Migrationsverkets hemsida. Tidsbokningstjänsten till Migrationsverket är som sagt ganska komplicerad att förstå och det är tidskrävande att förklara för nyinflyttade att besökstiderna i Mariehamn inte kontinuerligt är tillgängliga i systemet utan blir tillgängliga ungefär var sjätte vecka. När de väl blivit tillgängliga i tidsbokningen brukar de bli fullbokade inom en halvtimme, och även det måste förklaras för besökarna så att de inte går miste om att få möjlighet att träffa Migrationsverket. Det kan vara oerhört viktigt att de hinner få en tid bokad hos Migri innan uppehållstillståndet går ut, eftersom de annars måste vänta ytterligare sex veckor till Migris nästa besöksdagar i Mariehamn, och under den tiden kanske uppehållstillståndet redan hunnit gå ut.

Besökarna hänvisas till Kompassens öppettider, men om ärendena varit brådskande och personen inte kunnat komma under Kompassens öppethållningstider har de även fått hjälp på andra tider. Vissa personer kontaktar Kompassen per telefon eller e-post, men de allra flesta tar personlig kontakt. Det är alltså nästan uteslutande ärenden som rör Migrationsverket som tas om hand på Kompassen, men de övriga ärendena har mest handlat om rådgivning som rör inflyttning, kontakter med Ams, socialen eller Fpa samt om utbildning (Sfi-kurser, validering eller vidareutbildning). Det händer också att personer kontaktar Kompassen när de hamnat i en mycket svår sits, t ex att de inte längre har någonstans att bo eller att pengarna inte räcker till mat och hyra. Några har också velat diskutera möjligheterna att få praktik eller arbete. Det är frågor som inte egentligen hör till Kompassens område, snarare är det Ams som ska assistera med sådant, men det har hänt att de besökande har berättat att Ams har bett dem att gå till Kompassen för att få hjälp med att söka arbete eller praktik.

Restaurangdagen

Lördagen den 16 februari hölls Restaurangdagen i Medis stora sal mellan kl 13 och 16. Kockar från Vietnam, Italien, Thailand, Rumänien, Syrien, Ghana och Ryssland deltog och sålde maträtter, kakor och bakverk från sina hemländer. Intresset från allmänheten var ganska stort och det vietnamesiska köket var extra populärt. Det var ett ganska jämt flöde av besökare under eftermiddagen, men kanske lite färre besökare jämfört med tidigare tillfällen. Någon kock påpekade att Restaurangdagen inte borde sammanfalla med sportlovet då ganska många ålänningar är bortresta, vilket märktes lite på försäljningen detta år. Restaurangdagen förverkligas som ett samarbete mellan Kompassen och Medis. Flera klassrum möblerades om till matsalar och i Medis festsal skedde själva försäljningen av mat och bakverk. Tyvärr hade vi ingen möjlighet den här gången att räkna antalet besökare, men vi uppskattar att det var mellan 100-150 personer som besökte Restaurangdagen den här våren.

Restaurangdagen

Söndagen den 17 december hölls Restaurangdagen i Medis stora sal mellan kl 13 och 16. Kockar från Rumänien, Syrien, Dominikanska Republiken, Bosnien & Hercegovina, Vietnam, Grekland. deltog och sålde maträtter, kakor och bakverk från sina hemländer. Intresset från allmänheten var ganska stort. Det var ett ganska jämt flöde av besökare mellan 13 och 16. Restaurangdagen förverkligas som ett samarbete mellan Kompassen och Medis. Flera klassrum möblerades om till matsalar och i Medis festsal skedde själva försäljningen av mat och bakverk. Tyvärr hade vi ingen möjlighet den här gången att räkna antalet besökare, men vi uppskattar att det var mellan 100-150 personer som besökte Restaurangdagen den här vintern.

Effie Pla, informatör vid Kompassen, samt Siv Ekström, rektor på Medis